

שנינו במשנה: **חוזר לשררה שהיה בה דברי רבי מאיר**. רבי יהודה אומר לא היה חוזר לשררה שהיה בה.

ומבאר הגמרא במה נחלקו, ומביאה הגמרא את מחלוקתם לגבי עבד עברי שנרצע, היוצא ביובל –

תנו רבנן: כתיב בעבד עברי שנרצע [ויקרא כה] "ושב אל משפחתו, ואל אחוזת בית אבותיו ישוב" בשנת היובל.

ודרשינן: **למשפחתו הוא שב, ואינו שב למה שהחזיקו אבותיו**.¹⁸⁴ שאין עבד נרצע שהשתחרר ביובל ממשיך להחזיק בשררה שקיבל מאבותיו, **דברי רבי יהודה**.

רבי מאיר אומר: אף הוא שב למה שהחזיקו אבותיו.

שרבי מאיר דורש את סיפא דקרא, **"אל אחוזת אבותיו ישוב"**, ומפרש רבי מאיר שחוזר לכל חזקה שקיבל מאבותיו, ובכלל זה להחזיק בשררה, **כאבותיו**.

וכשם שנחלקו רבי מאיר ורבי יהודה בעבד עברי נרצע שהשתחרר ביובל אם הוא חוזר לשררתו הראשונה, **כן נחלקו בגולה**, בדין רוצח בשגגה, שגולה, ויוצא במיתת כהן גדול, האם הוא חוזר לשררה שהחזיק בה, כאבותיו.

והמקור של רבי מאיר שרוצח חוזר לשררתו, נלמד מדין עבד עברי –

כשהוא אומר בעבד עברי שנרצע "ישוב", תיבה זו מיותרת היא, שהיה אפשר לכתוב **"ושב אל משפחתו ואל ארץ אחוזתו"**. ובא הכתוב הזה ללמדנו בגזירה שוה [לקמן] – **לרבות את הרוצח**.

לכך, הוא קם תחת אבותיו, שלא נחלקו כאן אלא לאלו לפי שהרעו בעבירות אלו, ואין צריך לומר שכל שמינהו סתם בשום מינוי בלא קביעות זמן שאין מסלקין אותו מאותו מינוי אלא בטענה. והביא מקור לכך בשם הרמב"ן שלמד מהכתוב [דברים י"ז, כ'] למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל, כל משימות שהם בישראל יהיו לו ולבניו, וכן הוא בספרי.

והמב"ט [סימן כ'] כתב שכן הדין לשוחט מוהל וחזן, שירוש שררת אביו. והחתם סופר [או"ח י"ב] האריך להוכיח משו"ת הרשב"א ועוד, שדין זה רק במינוי שררה כמלך וגבאי, אך במינוי קדושה לתורה ולהוראה אינו בכלל זה, שכתור תורה עומד הפקר וכל הקודם זכה, ועיין **אבני נזר** [י"ד שיב"ג].

לשבטים והם נתנום ללוים מגזירת הכתוב, ולכן הירושלמי סבר שלרבי מאיר שלא התחלקו לשבטים כלל אלא ניתנו ללוים לדירה, לשיטות שאין מעלים שכו. אך לבבלי השבטים קבלוה ונתנוה ללויים ולרוצחים, אך משאר ישראל נוטלים בהם שכו, וזוה סבר רבי מאיר שאין מתוודין כי אינו של הלויים, ואין הטעם במעשר ובשכו הערים שוה לפי הבבלי ואינו תלוי זה בזה.

184. עיין בדברי הריטב"א לעיל.

והתוס' יו"ט כתב שרבי יהודה נקט שררה שהחזיקו בה אבותיו, שמן הסתם כל שררה שאדם מחזיק בה, קיבלה מאבותיו, שכל שררה בישראל הזוכה בה זוכה לעצמו ולזרעו אחריו. והריטב"א כתב ששמענו מסוגייתנו שכל שהחזיק אבותיו בשום מינוי ושררה והוא ראוי